

dokler mi računa ni napisala. — Norveškega denarja se kmalu navadimo. Enota je „krona“, ki je vredna po naše 1 K 30 h. Krona ima 100 „örov“. Vse tri „nordske“ države, Dansko, Švedsko in Norveško, imajo enotno valuto. Denar ene države velja v vsaki drugi. Norvežani so pošteni ljudje; ponarejenega denarja se ni bati, istotako tudi ne, da bi nas kdo ogoljufal pri denarju.

Ko sva si ogledala vse ulice, vse izložbe, parkrat prešla potok, iztikala okrog tovarne, ko sva tudi ob fjordu napravila še majhen izlet, je ura kazala šele enajst. „Greste z mano v restavracijo?“ me povabi Manning. Stopiva v jako lično sobo, okrašeno s slikami in jelenjim rogovjem. Starec si naroči — kozarček žganja. „Snabs?“ ponavlja natararica, se smeje in maje z glavo, da žganih pijač ne prodajajo. Pristopi krčmar in v slabi angleščini poučuje tovariša, da je norveška vlada zelo stroga glede alkohola. Po kolodvorih, na parnikih in v gostilnah ne smejo točiti žganja; — „akvavit“ ga imenujejo Norvežani; — alkohol se dobi samo po nekaterih trgovinah, pa tudi tamkaj ne dajo žganih pijač vsakemu v roke. V starih časih je bilo v deželi mnogo pijancev; zato je vlada izdala tako stroge naredbe. Naročiva si steklenico piva, ki se tod imenuje „olje“. Četudi so na etiketo napisali „plzensko olje“, je vendar tako plehko in brez okusa, da ga piješ le, če si hudo žejen in druge pijače ni dobiti.

Napišem nekaj razglednic ter pritisnem nanje znamke. „Norge, 10 öre“, je tiskano na njih. Norveška se namreč doma imenuje „Norge“, jezik pa „norsk“, medtem ko Švedi svojo domovino nazivljejo „Sverige“, materinščino pa „svensk“ jezik. Sredi vasi stoji preprosta hiša: poštni in brzojavni urad. Tamkaj oddam svoja poročila. V uradu dobim dr. Schönfelda. „Brzojavil sem soprogi,“ mi pripoveduje. „Da ne bo radi mene v skrbeh, sem ji pri odhodu obljubil, da ji brzojavim iz vsakega pristanišča.“

Ko smo se v čolnu vračali na ladjo, sem se čudil, da nosijo skoraj vsi potniki mornarske čepice. Vprašam torej Schönfelda, ki se je tudi postavljajal z njo, kje bi dobil tako pokrivalo. „Kapo dobite zastonj. Oglasite se pri prvem nadstewardu; ima jih še mnogo v zalogi.“ Naščujem še Manninga. Komaj stopiva na ladjo, že jo ubereva k uradniku; prav nič se nama ni ustavljal. Za tri tedne sem spravil klobuk ter nosil le čepico. Temnomodre barve je; spredaj ima prišito znamenje Hamburško-ameriške družbe: belomodro zastavo s črkami HAPAG. Sčasoma smo vsi brez izjeme nosili taka pokrivala, kakor da smo udje ene družine. Priročna je taka čepica; za solnce ni prevročna in tudi veter, ki skoraj vedno gospodari na morju, je ne more odnesti.

XV.

Izlet k slapovom. — „Selfmademan.“

Pri kosilu so nam pripovedovali, da je bil prvi oddelek z izletom silno zadovoljen. Hvalili so čisti, sveži zrak, lepo cesto in zložne kočije; zlasti niso mogli prehvaliti naravnih krasot, ki so jih uživali. „Vas bo pa solnce preveč grelo in prašna cesta vam bo nagajala,“ je pripomnil Lindner.

Zgodaj smo vstali od mize; ob dveh smo bili že na obrežju. „Potni maršal“ nam je preskrbel vozove, ki so nas čakali. Po Norveškem rabijo turisti ponajveč dvokolesne kočije, ki jih imenujejo „stol-

DONATOV KOMET IZ LETA 1858

kjäre“ (= Stuhlkarren). Med visokima kolesoma sta se utaborila dva potnika. Za njunim hrbtom sedi na malem sedežu voznik; vajeti drži med rokama svojih varovancev. Taka kočija teče prav gladko, ker so kolesa visoka in je teža primeroma majhna. Spomnil sem se, kako sva se svoje dni s tovarišem Tonejem ponosno vozila po Londonu v dvokolesnici, ki se v tem svetovnem mestu ob Temzi imenuje „cab“ (izg. keb) in je stolkjari zelo podobna. Z Manningom sva sedla v tak voz in oddrdrali smo skozi Odde. Imenitnejša gospoda je zasedla štirikolesne kočije, ki se na Norveškem zovejo „vogn“ (= Wagen).

Četrte ure za vasjo Odde je dokaj visok, toda položen klanec. Da so tla količkaj napeta, skoči voznik s sedeža in polahkoma korači poleg stol-